

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

5.7.2010

B7-0424/2010

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Olukord Kõrgõzstanis

Marie-Christine Vergiat
fraktsiooni GUE/NGL nimel

RE\823659ET.doc

PE442.022v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Kõrgõzstanis

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Kõrgõzstani ja Kesk-Aasia kohta;
 - võttes arvesse 1999. aastal jõustunud ELi ja Kõrgõzstani partnerlus- ja koostöölepingut;
 - võttes arvesse Euroopa Ühenduse Kesk-Aasia abistamise piirkondlikku strateegiadokumenti aastateks 2007–2013;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et 2005. aasta juulis ametisse astunud endine president Kurmanbek Bakijev valiti eelmisel aastal teist ametiaega presidendiks valimistel, mida sõltumatute vaatlejate väitel varjutas ulatuslik valimispettus; arvestades, et esialgsete demokraatlike ettevõtmiste järel muutus Bakijevi võim autoritaarseks ja repressiivseks ning tema režiimi peeti üldiselt korrumpeerunuks ja võimu kuritarvitavaks;
- B. arvestades, et eelmine valitsus lükkas töötasude ja pensionide maksmist kuude kaupa edasi; arvestades, et samal ajal kandis endise presidendi Bakijevi klann miljoneid dollareid offshore-pankades asuvatele kontodele;
- C. arvestades, et 84 inimest sai surma ja rohkem kui 500 vigastada, kui 7. aprillil sekkusid Kõrgõzstani relvajõud meelevaldustesse, milles protestiti elektrienergia ja kütte järsu hinnatõusu vastu;
- D. arvestades, et 2010. aasta juunis tapeti Kõrgõzstani lõunaosas kirgiiside ja usbekkide vahelistes kokkupõrgetes ligikaudu 2000 inimest;
- E. arvestades, et jätkuvalt ebastabiilne ei ole mitte üksnes Kõrgõzstani poliitiline olukord, vaid ka sotsiaalne ja majandusolukord; arvestades, et kahetsusväärset iseloomustavad Kõrgõzstani suurel määral vaesus ja mitmed tõsised ohud inimeste julgeolekule;
- F. arvestades, et 27. juunil toimus rahvahääletus uue põhiseaduse küsimuses ning ajutine juht Roza Otunbajeva nimetati presidendiks ja moodustab valitsuse;
- G. arvestades, et EL on Kõrgõzstanis esindatud olulise abiandjana;
- H. arvestades, et riigis asuvad nii USA kui ka Venemaa sõjaväebaasid; arvestades, et pärast parlamendi otsust USA sõjaväebaasi sulgemise kohta suurendas USA valitsus märkimisväärselt maksete suurust ja saavutas tähtaja pikendamise 2010. aasta suveni; arvestades, et Bakijevi valitsus intensiivistas uusi läbirääkimisi USAGA pikaajalise leppe teemal; arvestades, et USA sõjaväebaas Kõrgõzstanis on väga oluline sõjavarustuse toimetamiseks Afganistanis viibivatele vägedele;

- I. arvestades, et Venemaa Föderatsiooni valitsus võttis vastu 50 miljoni USD suuruse Kõrgõzstanile osutatava majandusabi paketi, mis hõlmab bensiini ja diiselmootori tarnimist,
1. väljendab sügavat muret olukorra pärast Kõrgõzstanis ja avaldab kaastunnet kõigi traagilistes sündmustes hukkunute perekondadele;
2. nõuab sündmuste põhjalikku uurimist; rõhutab, et tähtis on tagada kõigi massilise vägivalla eest vastutavate isikute kohtu ette toomine ja nende üle õiglaselt kohtu mõistmine ning kindlustada, et ohvrid ja nende perekonnad saaksid abi ja kompensatsiooni;
3. kutsub kõiki rahvusvahelisi osalejaid vaoshoitusele, vältima mis tahes sekkumist Kõrgõzstani siseasjadesse ja austama Kõrgõzstani iseseisvaid õigusi; nõuab kõigi piirkonnas asuvate välisriikide sõjaväebaaside, eriti USA relvajõudude poolt Afganistani sõja tarvis kasutatavate sõjaväebaaside sulgemist;
4. nõuab tungivalt, et valitsus teeks kõik jõupingutused rahu säilitamiseks Kõrgõzstani lõunaosas;
5. toetab kirgiisi rahva püüdusi oma elatustaset parandada; kordab, et Kõrgõzstani elanikud on kannatanud eluasemekulude kasvu ja põhiliste tööstusharude väikesearvulise oligarhia kasuks erastamise tõttu; mõistab hukka endise valitsuse repressiivmeetmed, millega keelustati veebisaidid, Stan TV veebiportaali ja protestid, ning mõistab samuti hukka opositsiooniliidrite vahistamise;
6. võtab teadmiseks 27. juunil uue põhiseaduse küsimuses toimunud rahvahääletuse tulemused ja teate uute üldvalimiste korraldamise kohta 10. oktoobril;
7. nõuab tungivalt, et valitsus püüaks igati luua tingimused tulemusliku ja läbipaistva süsteemi loomiseks, mis suudab ohjeldada klannipoliitika domineerimist ning ergutada poliitilist, sotsiaalset ja majandusarengut; rõhutab, et pingutustes tuleb nüüd keskenduda inimeste elamistingimuste parandamisele riigi arengu ja kodanikele õiguste andmise kaudu;
8. rõhutab vajadust aidata Kõrgõzstani riigi sotsiaalsete ja majandusprobleemide lahendamisel; palub komisjonil koostada ettepanekud arengukoostöö rahastamisvahendi summade ümberpaigutamiseks, aitamaks tagada, et EL reageerib muutunud olukorrale Kõrgõzstanis lähi- ja keskpikas perspektiivis piisaval määral; rõhutab, et eriliseks prioriteediks tuleks seada hariduse, tervishoiu ja veevarustusega seotud probleemide lahendamine;
9. väljendab heameelt pingutuste üle kutsuda kokku rahvusvaheline ÜRO egiidi all toimuv konverents humanitaarküsimuste ja Kõrgõzstani põhivajaduste käsitlemiseks ning riigi jätkusuutliku arengu jaoks vajaliku abi andmiseks; kutsub komisjoni ja nõukogu üles Kõrgõzstani jaoks uut abiprogrammi käivitama;
10. väljendab heameelt asjaolu üle, et OSCE, mille praegune eesistuja on Kasahstan, on

pühendunud konflikti ohjeldamisele ja piirkonna stabiliseerimisele;

11. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, OSCE-le ning Vene Föderatsiooni, USA ja Kasahstani parlamentidele.